

p.o. Zastępcy Prezesa  
Marek Budzich

**Szanowny Pan  
Jacek Klimza  
Prezes Zarządu  
PZHiPBM  
ul. Rakowiecka 32  
02-532 Warszawa**

Wasz znak:  
I..dz. 119/2024

Data:  
17.09.2024

Nasz znak:  
DEPiRZ-WZSIRZ.071.1.2024.JO

Data:  
09.10.2024 r.

**Sprawa:** zmiany w funkcjonowaniu systemu IRZplus

*Szanowny Panie Prezesie,*

W odpowiedzi na pismo Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego z dnia 17.09.2024 r., informuje co następuje.

Na wstępie dziękuję Panu Prezesowi za wszystkie sugestie przekazane w otrzymanym piśmie. Jednocześnie pragnę poinformować, że Departament Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt planuje w najbliższym czasie zorganizowanie spotkania ze wszystkimi związkami hodowców bydła działającymi na terenie naszego kraju, celem omówienia i zebrania nurtujących Państwa problemów w zakresie prowadzonego w komputerowej bazie danych IRZ rejestru zwierząt gospodarskich. Rejestr prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz rozporządzeń wykonawczych. Proponowane spotkanie będzie małą również na celu wypracowanie ewentualnych zmian, jakie należałoby uwzględnić w dalszych pracach rozwojowych rejestru zwierząt gospodarczych.

Odnosząc się do podniesionej w piśmie kwestii dokonywanych przez posiadaczy bydła zgłoszeń urodzenia zwierzęcia informujemy, że rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń, składania wniosków

lub przekazywania informacji do komputerowej bazy danych (Dz. U. 2023 poz. 495 ze zm.) jasno określa zakres informacyjny składanych zgłoszeń, w tym również „Zgłoszenia urodzenia”.

Prowadzona przez ARiMR komputerowa baza danych ma zapewnić wsparcie w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności zgodnie z wymogami Unii Europejskiej, a przez to uzyskanie pełnego dostępu do rynku produktów pochodzenia zwierzęcego innych państw członkowskich UE. Komputerowa baza danych ARiMR – IRZplus ma kluczowe znaczenie w zakresie zdrowia zwierząt z uwzględnieniem powiązań między zdrowiem zwierząt a zdrowiem publicznym, środowiskiem, bezpieczeństwem żywności i paszy, dobrostanem zwierząt, bezpieczeństwem żywnościowym.

Jednocześnie prowadzona przez ARiMR komputerowa baza danych nie została stworzona w celu zachowania zwierzęcych zasobów genetycznych, ochrony bioróżnorodności oraz produkcji typowych produktów regionalnych wysokiej jakości, opierających się na szczególnych dziedzicznych cechach lokalnych ras zwierząt gospodarskich, wspierania programów hodowlanych mających na celu doskonalenie ras oraz – w szczególności w przypadku ras zagrożonych i ras autochtonicznych, które nie są powszechnie spotykane w Unii – zachowanie ras, a także zachowanie różnorodności genetycznej w ramach jednej rasy i pomiędzy rasami.

W związku z powyższym ARiMR w obecnym stanie prawnym nie ma możliwości kwestionowania podawanych przez posiadacza w zgłoszeniu danych, niezależnie czy dotyczy to rasy, daty urodzenia, podgatunku lub rodzaju zwierzęcia, ponieważ dane te są deklaracją posiadacza. A co za tym idzie blokowanie możliwości podania konkretnej rasy zwierzęcia na zgłoszeniu rejestrującym na chwilę obecną nie jest możliwa i wymaga zmiany przepisów prawa, aby mogło być realizowane.

Odnosząc się do Państwa wniosku dotyczącego zaprzestania dokonywania przemieszczeń bydła w obrębie jednego gospodarstwa informuję, że Departament Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt podjął działania zmierzające do wprowadzenia zmian w tym zakresie. W tym celu został powołany trójstronny zespół roboczy w którego skład wchodzi przedstawiciele ARiMR, MRiRW oraz GIW mający wypracować rozwiązania ujednolicenia sposobu postępowania podczas rejestracji siedziby stada, w tym pastwiska lub dokonywanych zmian rejestracji siedzib stad w tym pastwisk, w przypadkach, gdy działki ewidencyjne wskazane jako lokalizacja siedziby stada nie stanowią jednolitego obszaru lub nie

p.o. Zastępcy Prezesa  
Marek Budzich

posiadają żadnego punktu styku (np. przedzielone są rowem melioracyjnym, drogą lub leżą w różnych krańcach miejscowości).

Odnosząc się do podniesionego problemu w zakresie dobrostanu zwierząt informuję, że do wariantu Dobrostan opasów kwalifikują się zwierzęta (samce lub samice), które w bazie IRZ mają określone przeznaczenie do opasu (kierunek: do opasu, mięsny do opasu, mleczny do opasu), przebywają w gospodarstwie co najmniej przez 120 dni i objęte są wymogami tego wariantu do wieku 18 miesięcy. Do wariantów: Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub budynkach i Dobrostan krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym kwalifikują się krowy mające co najmniej 24 miesiące życia i w odniesieniu do których rolnik określił mięsny typ użytkowy, a w przypadku krów typu użytkowego kombinowanego – mięsny kierunek użytkowania.

Jeżeli po zakończonym okresie referencyjnym dla wariantu Dobrostan opasów, jałówka pozostanie w gospodarstwie, osiągnie wiek 24 miesięcy, będzie mogła być ujęta w wariantach Dobrostan krów mamek – jeżeli w komputerowej bazie IRZPlus ma określony typ użytkowy mięsny (niezależnie jaki ma kierunek użytkowania). Tym samym, jeśli sztuka ma określony typ mięsny i kierunek do opasu, to taka jałówka po uzyskaniu wieku 24 miesięcy kwalifikuje się do płatności w ramach Dobrostanu krów mamek.

W przypadku sztuki w typie użytkowym kombinowanym, która miała określone przeznaczenie do opasu płatność dobrostanowa, w ramach wariantów Dobrostan krów mamek nie będzie przysługiwała. Aby otrzymać płatność do opasów dla takiej krowy należy zmieniony kierunek użytkowania na mięsny.

W kwestii kwalifikowania bydła w ramach Ekoschematu Dobrostan zwierząt, kierunek użytkowania jest brany pod uwagę wyłącznie w przypadku krów, co do których rolnik określił typ kombinowany. Należy mieć na względzie, że krowy w typie użytkowym kombinowanym, wobec których rolnik określił kierunek użytkowania: do opasu, mięsny do opasu nie spełniają definicji krowy mamki.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że według stanu na dzień 08.10.2024 r. w ramach wariantu Dobrostan opasów i wariantów dotyczących krów mamek, wydanych zostało 32.851 decyzji przyznających płatność oraz 5.171 decyzji odmownych, w tym 130 decyzji odmownych z tytułu przedeklarowania zwierząt z powodu nieterminowych zgłoszeń. Jednocześnie informuję, że na 5.171 wydanych odmownych decyzji w ramach wariantu Dobrostan opasów i

wariantów dotyczących krów mamek, 49 wnioskodawców skorzystało z możliwości odwołania się od decyzji.

Odnosząc się do postępowań odwoławczych, uprzejmie informuję, że organ I instancji oraz organ II instancji rozpatrujący odwołania ma obowiązek weryfikować całokształt materiału dowodowego.

Do wiadomości:

1. Pani Jolanta Dobiesz – Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich